

Tenho Tikkanen kommenttipuheenvuoro: Mitä sotahistoriatyö on tulevaisuudessa.

Perttulin Jotos seminaari 9.3.2019

Ensiksikin kiitän kaikkia erittäin mielenkiintoisista esitelmistä. Ne antavat aihetta vakavaan pohdiskeluun. Työllä pitää olla vankka aatteellinen perusta. Se tulee esille Erikan esitelmästä ja alueellinen ulottuvuus, mistä Martti Harju puhui.

Esitelmät sisältävät useita sellaisia ideoita ja toimintamuotoja millä sotahistoria saadaan kiinnostavaksi. Erityisesti minua lämmitti Olli-Pekka Leskisen ajatus, jossa kerrottiin siitä, että sotahistoriakeskus Muisti on oppimisympäristö, tieteellisen toiminnan lisäksi myös mm. matkailukeskus. Juuri näin, siis Muisti on osa elävää yhteiskuntaa, mikä luo työpaikkoja ja kansalaisille kulttuuritarjontaa ja elämyksiä mikä tekee siitä yhteisen kansallisen kulttuurilaitoksen. Sotahistoriatyö on siis osa kasvatus- ja valistustyötä, jolla ehkäistäisiin ihmisten välisiä ristiriitoja ja sotia. Kuten esitelmässä hienosti todettiin. Tulee muistaa, siis:

Muistaa miten sodat syttyvät
Muistaa miltä sota tuntuu ihmisessä
Muistaa miten sodat lopetetaan
Muistaa miten ylläpidetään rauhaa

Olemme samoilla linjoilla kuin Sodan ja rauhan keskus Muisti. Jälkikäteen arvioituna tämä yhdistyksemme perustamisvaiheen tiukka keskustelu oli erityisen tarpeellista, johon ilokseni saatoin osallistua yhdessä yhdistyksemme perustajajäsenten kanssa. Keskustelu loi vankan perustan myös yhdistyksemme tulevalle sotahistoriatyölle.

Kävimme Suomen Kansallisarkiston kanssa neuvotteluja digitaalisen arkiston sijoittamisesta kansallisarkiston järjestelmän yhteyteen. Sitä ei sallittu. Nyt minua ilahduttaa, että Muisti-keskus näyttää ottavan tuon tehtävän vastaan osaksi omaa toimintaansa. Esitelmässä kuulumme: "Muisti on Yksityisten ihmisten sota-aikaan liittyvien aineistojen sähköinen arkisto sekä sotahistoriaan ja sota-aikaan liittyvien digitaalisten palvelujen ylläpitäjä ja tarjoaja". Erinomaista.

Muistin toimintaa suunniteltaessa asiat on asetettu oikeisiin puitteisiin. Muisti sijaitsee Mikkelissä Eurooppa 5-tien varrella, Päämajakaupungissa, mikä on maamme vilkkain matkailutie. Koko yhteiskunnan kannalta olisi toivottavaa, että yhteiskunnan voimavaroja keskitettäisiin vieläkin suuremmassa määrin juuri tämän tyyppisten keskustusten kehittämiseen. Juuri tuon saman tien varrelle sijoittuu myös Iisalmen Rukajärvi-keskus. Samalla toivomme, että myös Via Karelia tien kohteet nousisivat keskustelussa esille. Siellä ovat maamme autenttiset sotahistoriakohteet mm. Ilomantsissa, Lieksassa, Kuhmossa, Sotkamossa ja Sallassa.

On luonnollista, että Rukajärven suunnan historiayhdistys ry:n intressien mukaista olisi päästä kiinteään yhteistyöhön Mikkelin Sodan ja rauhan keskus Muistin kanssa. Miten tämän uuden keskuksen tueksi olisi koottavissa tiiviisti mm. Sotaveteraaniliiton ja sen jäsenjärjestöjen vapaaehtoisen kansalaistoiminnan talkootyöresurssit.

lhastumme Sodan ja rauhan keskus Muistin talousarvioehdotuksesta. Emme ole mitenkään kateellisia, vaan toivomme, että suunnitelmat toteutuvat, ylikin.

Kerron tässä yhteydessä erään havaintoni. Tarkastelen näkemystäni kansallisten intressien kannalta. Tutustuin Via Karelia-tien sotahistoriakohteisiin. Raatteentiellä yhteiskunnan varoja on sijoitettu n. 2 milj. €, Kuhmon alueella 1 milj. € ja Ilomantsissa ja Mikkelissä yhteensä yli miljoona euroa. Pyydän Teitä arvaamaan miten yhteiskunta ja eri säätiöt ovat rahoittaneet Rukajärvi-keskuksia. Vastaan itse esittämäni kysymykseen. Emme ole saaneet niiden perustamiseen yhtäkään euroa. Kerron nyt tärkeän havainnon. Yhteiskunnan tuen puuttuminen ei ole pystynyt kuitenkaan estämään kahden toimivan sotahistoriakeskuksen perustamista, tänne lisälmeen 13.3.2014 ja Lieksaan avasimme keskuksen 2.7.2013.

Kaiken edellä kertomani perusteella meidän yhteinen intressimme on, ei kadehtien, vaan kerrankin voimia kokoamalla Mikkelin Sodan ja rauhan keskus Muistin tueksi. Näin luomme edellytykset nostaa sotahistoriatyö arvokkaalla tavalla maassamme kansainvälistä matkailuakin ajatellen kiinnostavaksi ja menestyväksi käyntikohteeksi. Muisti tulee lopulta kehittymään ja se ei lopulta enää tarvitse yhteiskunnan tukea, vaan päinvastoin jakaa kulttuurityönsä tuloksia, mutta myös taloudellista hyvinvointia koko kansakunnan parhaaksi.